

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱
بخش اول: کلیات و مفهوم شناسی	
فصل اول: کلیات	
۱-۱- تعریف و تبیین موضوع.....	۵
۱-۲- اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۶
۱-۳- اهداف و فواید تحقیق.....	۷
۱-۴- پیشینه موضوع تحقیق.....	۸
۱-۵- سؤالات تحقیق.....	۱۰
۱-۶- فرضیه تحقیق.....	۱۰
۱-۷- روش تحقیق:.....	۱۴
۱-۸- ساختار تحقیق:.....	۱۴
۱-۹- واژگان کلیدی:.....	۱۵
۱-۹-۱- لغوی.....	۱۵
۱-۹-۲- واژگان کلیدی از نظر اصطلاحی:.....	۱۷
۱-۱۰- محدودیت ها، مشکلات و موانع تحقیق:.....	۱۹
فصل دوم: مفهوم شناسی	
۲-۱- تاریخچه.....	۲۱
۲-۱-۱- مقام والای انسانی دختران و زنان در پرتو نور تعلیم و تربیت.....	۲۲
۲-۲- مفاهیم.....	۲۴
۲-۲-۱- لغوی:.....	۲۴
۲-۲-۲- اصطلاحی.....	۲۵
بخش دوم: شناخت دختران	
فصل اول: ویژگی های دختران	
۱-۱- سرشت دختران.....	۲۸
۱-۲- تفاوت های دختر شایسته و نا شایسته.....	۳۲

۱-۲-۱- ویژگیهای دخترشایسته ۳۲

۱-۲-۲- ویژگیهای دخترنا شایسته ۳۳

۱-۲-۳- آسیب شناسی دختران ۳۴

فصل دوم: ارزش دختران در اسلام

۲-۱- ارزش دختران در آیات ۴۱

۲-۲- ارزش دختران در روایات ۴۴

بخش سوم: بخشی از، سرمایه‌های فطری دختران جوان

فصل اول: جوانی

جوانی ۵۰

۱-۱- ویژگیهای جوانی ۵۰

۱-۲- ارزش جوانی ۵۴

۱-۳-۱- ارزش جوانی از دیدگاه‌های مختلف ۵۵

فصل دوم: حیا؛ سرآمد ارزش‌های اخلاقی

۲-۱- انواع حیا ۶۰

۲-۱- حیا از دیدگاه‌های مختلف ۶۱

۲-۱-۱- پزشکی ۶۱

۲-۱-۲- اجتماعی ۶۴

۲-۲- حیا در آیات ۶۵

۲-۲-۱- حیا امری فطری و طبیعی: ۶۶

۲-۲-۲- دعوت به حیا: ۶۶

۲-۲-۳- حیاي دختر شعیب: ۶۶

۲-۲-۴- افترا زندگان به زنان پاکدامن و عقیف ۶۷

۲-۲-۵- نمونه‌ها و اسوه‌های حوزه عفت و حیا: ۶۷

۲-۳- حیا در روایات ۶۸

۲-۳-۱- در محضر معبود ۶۸

۲-۳-۲- سرآمد خوبیها ۶۸

۲-۴- ضرورت حیا برای بانوان ۷۰

۲-۵- آثار و فواید حیا ۷۲

..... ۲-۵- پاک دامنی

۷۲

..... ۲-۵- سلامت روان

۷۲

..... ۲-۵- حفظ شخصیت آدمی

۷۳

..... ۲-۵- ادب

۷۳

فصل سوم: عفت، زکات زیبایی

..... ۳-۱- عفت در آیات ۷۵

..... ۳-۲- عفت در روایات ۷۸

..... ۳-۲-۱- ارزشمندترین عبادت ۷۸

..... ۳-۲-۲- زکات زیبایی ۷۹

..... ۳-۲-۳- نتیجه عقل ۷۹

..... ۳-۳- عفت در سخن بزرگان ۸۰

..... ۳-۴- انواع عفت ۸۲

..... ۳-۵- مراتب عفت ۸۴

..... ۳-۶- جلوه های زیبایی عفت و پاکدامنی ۸۵

فصل چهارم: حجاب، نمود عفت و حیا

..... ۴-۱- حجاب در آیات و روایات ۹۰

..... ۴-۲- حجاب در بیان اندیشمندان ۹۱

..... ۴-۳-۱- تفکیک عفاف از حجاب ۹۲

..... ۴-۳-۲- تفاوت مفهومی «عفاف و حجاب» ۹۳

..... ۴-۴- آثار حجاب ۹۴

..... ۴-۴-۱- آرامش روانی ۹۴

..... ۴-۴-۲- پایداری خانواده ۹۴

..... ۴-۴-۳- استواری جامعه ۹۵

..... ۴-۴-۴- حفظ ارزش و مقام زن ۹۵

فصل پنجم: عاطفه و احساس

عاطفه و احساس ۹۷

۵-۱- عاطفه ۹۷

۵-۱-۱- تعریف عاطفه از دیدگاه اسلامی ۹۷

۵-۱-۲- نعمت والای عاطفه برای زنان ۹۸

۵-۲- احساس ۱۰۰

۵-۲-۱- منشاء احساسات ۱۰۰

۵-۲-۲- احساسات سازنده ۱۰۰

۵-۳- تفاوت عاطفه با احساس ۱۰۱

نتیجه گیری ۱۰۵

سخن پایانی ۱۰۷

راهکارها و پیشنهادات ۱۰۷

دختران و نکته های مهم ۱۰۸

۱۰ کلید طلایی برای کامیابی یک دختر موفق ۱۱۱

فهرست منابع ۱۱۴

مقاله ۱

مقدمه

روانشناسان براین باورند که ،اگر در آغاز دوران بلوغ به دختران کمک شود تا آنها برای استعدادها و توانایی هاوشخصیت خودونه ظاهرخویش ارزش قائل شوند،احتمال بسیار وجود دارد که آنها شادابی دوران کودکی خودراکما کان حفظ کنند ودر نتیجه این کنش، دختران یاد می گیرند، سطح آرزوهای خود را بالا برده و اعتماد به نفسی را که لازمه رشد استعدادهای نهفته در وجودشان است حفظ کرده و به کار گیرند. یکی از گرایش های فطری انسان، بلکه بالاترین و عمیق ترین گرایش فطری او، رسیدن به کمالات معنوی و اوج گرفتن روحش در فضای ملکوت است. به عبارت ساده تر، می خواهد معرفتش بیش تر شود و گمشده اش را بیابد. گمشده انسان قرب به خدا است.

اما برای اینکه بدانچه کارهایی اورابه هدف مطلوبش نزدیک می کند باید نخست کمال نهایی خودش را بشناسد، و شناخت آن در گرو آگاهی از حقیقت وجود خودش و آغازوانجام آن است، پس باید رابطه مثبت یا منفی میان اعمال مختلف و مراتب گوناگون کمالش را تشخیص دهد تا بتواند راه صحیحی را برای تکامل انسانی خودش بیابد و تا این شناخته های نظری (اصول جهان بینی) را بدست نیاورد ،نمی تواند نظام رفتاری (ایدئولوژی) صحیحی را بپذیرد .

پس تلاش برای شناختن دین حقّ که شامل جهان بینی و ایدئولوژی صحیح می باشد ضرورت دارد، و بدون آن، رسیدن به کمال انسانی، میسر نخواهد بود . یکی از بهترین وسایل تربیت پذیری دختران جوان ، خودشناسی است . مهم ترین هدف از تربیت دختران افزون بر خودسازی و پرورش باورهای دینی،این است که دختران در کنار فراگیری اندیشه های دینی و آموختن رفتارهای اسلامی، نقش آفرینی در عرصه های گوناگون زندگی را بیاموزند خداوند به وی نعمت عقل را ارزانی داشت و بر فطرتی آفرید که به سوی کمال سیر کند و در او میل به شهوت قرار داد تا با تجربه صبر و شکر در برابر آن، راه نزدیکی به خدا برایش میسر گردد. به او آزادی و اختیار

۱۶- جهانگرد یدالله نحوه رفتار والدین با فرزندان تهران، انجمن اولیاء و مربیان، چاپ ۱، ۱۳۷۲

ش

۱۷- جوادی آملی عبدالله، تفسیر موضوعی قرآن، مرکز نشر اسراء، قم، چاپ نخست، ۱۳۷۸، ج

۱۲، (فطرت در قرآن)

۱۸- حر عاملی، محمدبن حسن، ۱۰۲۳-۱۱۰۴ق، تفضیل وسائل الشیعه الی تحصیل مسائل

الشیعه، ناشر: (مؤسسه آل البيت علیهم السلام لإحياء التراث (بیروت)

۱۹- _____، وسائل الشیعه-تهران-کتابچی-۱۳۷۱

۲۰- حاجی ده آبادی احمد، حسینی زاده سید علی، بررسی مسائل تربیتی جوانان در روایات:

تنظیم کننده-گردآورنده: آرمین اردوان، بهارنوبت چاپ، چهارم، چاپ: زیتون

۲۱- حداد عادل، غلامعلی -فرهنگ برهنگی وبرهنگی فرهنگی-تهران: سروش-۱۳۵۹

۲۲- حسن زاده علی، جوانان از نگاه معصومان - علیهم السلام - قم، راه سبز، ۱۳۸۱.

۲۳- حسینی نجفی به نقل از: علی محمدی آشنایی، حجاب در ادیان الهی، قم، اشراق، ۱۳۷۳،

۲۴- خراسانی، منتخب التواریخ: نشر: مکتبه اسلامیة، ۱۳۴۷

۲۵- داود بن سلیمان، قرن، ۲ق: مسند الرضا علیه السلام محقق: حسینی جلالی، محمدجواد،

۱۳۳۱، مکتب الاعلام الاسلامی: (قم، ۱۴۱۸-۱۳۷۶ چاپ: اول)

۲۶- دبس موریس، مراحل تربیت، تهران، دانشگاه تهران، چاپ ۶، ۱۳۵۶ ش

۲۷- دورانت ویلیام جیمز، لذات فلسفه، ترجمه عباس زریاب، تهران، انتشارات سازمان آموزش

انقلاب اسلامی، ۱۳۶۹،

۲۸- _____، تاریخ تمدن، جمعی از مترجمان، تهران-سازمان انتشارات و آموزش

انقلاب اسلامی-۱۳۶۵

۲۹- راتب نابلسی محمد، شگفتیه‌های خداوند در بدن انسان، برگردان: یدالله پشبادی، امین

سلیمانی. ناشر: انتشارات حرمین. ۱۳۸۴، چاپ اول.

۳۰- راسل برتراند، تاریخ فلسفه غرب؛ مترجم: نجف دریا بندری، تهران، کتاب پرواز

۳۱- راوندی، سید فضل الله- النوادر للراوندی، ناشر: دار الکتب، قم: اول

۳۲- رستمی چافی علی- رهگشای جوانان -حوزه علمیه مقدسه قم مهرماه / ۷۸ برابر با جمادی

الثانی ۱۴۲۰

۳۳- رسولی محلاتی، غررالحکم موضوعی، ج ۱، ناشر: انتشارات اسلامی: تهران

- ۳۴- رودگر محمد جواد ، جوان، تهران، موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، ۱۳۸۲.
- ۳۵- زمانی مصطفی طوفان جوانی قم، پیام اسلام ۱۳۵۷ ش، چاپ ۱، ۱۳۵۷ ش
- ۳۶- سبزواری، ملاهادی، شرح حکمت منظومه، ص ۸۴، همراه با تعلیقه و تصحیح حسن زاده
آملی، نشر ناب، چ اول، سال ۱۴۱۶ ق، ج ۲
- ۳۷- سجادی، سید جعفر، فرهنگ علوم فلسفی و کلامی، تهران، نشر موسسه امیرکبیر، ۱۳۷۵
ش.
- ۳۸- شفیع آبادی عبدالله مبانی روانشناسی رشد تهران، چهر، چاپ ۴، ۱۳۷۱ ش
- ۳۹- صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۳، قم: جامعه مدرسین
- ۴۰- ———، من لا یحضره الفقیه-ترجمه غفاری، ج ۵، نشر صدوق: تهران: ۱۳۶۷ ش: اول
- ۴۱- طالقانی سید محمود- پرتوی از قرآن- شرکت سهامی انتشار-۱۳۶۲ش
- ۴۲- طباطبائی سید محمدحسین ، تفسیر المیزان، ترجمه محمدباقر موسوی همدانی، قم،
انتشارات اسلامی، ۱۳۶۳، ج ۱۵
- ۴۳- ——— ، المیزان فی تفسیر القرآن، اسماعیلیان، قم، چاپ دوم، ۱۳۹۰،
ج ۸،
- ۴۴- ——— ، المیزان-ترجمه مکارم شیرازی ، ناصر/ چاپ دوم ج ۲
- ۴۵- ——— ، برهان، ، موسسه بوستان کتاب، قم، چاپ دوم.
- ۴۶- طبرسی، ابوعلی فضل بن حسن- ترجمه تفسیر مجمع البیان- مترجم علی کرمی-
انتشارات فراهانی-
- ۴۷- طبرسی، ابوالفضل، علی بن حسن بن فضل طبرسی نوه امین الاسلام طبرسی، قرن هفتم،
مشکاة الأنوار فی غرر الأخبار، ناشر: حیدریه: نجف: ۱۳۸۵ ق: دوم
- ۴۸- طبرسی شیخ حسن فرزند شیخ طبرسی، مکارم الأخلاق، قم: شریف رضی، ۱۳۷۰ ش،
- ۴۹- طریحی، فخرالدین بن محمد، ۹۷۹-۱۰۸۵ ق مجمع البحرین، تحقیق سید احمد
الحسینی، ، ج ۳، انتشارات کتابفروشی مرتضوی، تهران، چاپ دوم، ۱۳۶۲
- ۵۰- عطاردی، عزیز الله ، مسند الإمام الرضا علیه السلام، ج ۲، مشهد: آستان قدس (کنگره)
۱۴۰۶ ق،
- ۵۱- غفاری ساروی حسین آیین بندگی و نیایش قم نیاد معارف اسلامی ۱۳۷۵ ش
- ۵۲- فتاحی سید حمید ، با جوانان در ساحل خوشبختی، نشر الهادی، ۱۳۷۷

- ۵۳- فتال نیشابوری- روضه الواعظین و بصیره المتعظین، ج ۲، ناشر: انتشارات رضی: قم، اول
- ۵۴- فخری، المرأة و فلسفه التناسلیات، بی جا - بی تا
- ۵۵- فلسفی محمدتقی بزرگسال و جوان ج ۲ تهران، هیئت نشر معارف اسلامی، چاپ ۱، ۱۳۵۳ ش
- ۵۶- ——— جوان از نظر عقل و احساسات تهران، هیئت نشر معارف اسلامی، چاپ ۸، ۱۳۴۶ ش
- ۵۷- ——— گفتار فلسفی جلد ۱ عنوان فرعی: (کودک از نظر وراثت و تربیت، دهم: ۱۳۹۰
- ۵۸- الفیومی احمد بن محمد بن علی ، المصباح المنیر، دار الهجرة، قم، چاپ نخست، ۱۴۰۵،
- ۵۹- قاسمی، مرضیه. بررسی حجاب از دیدگاه قرآن و حدیث
- ۶۰- قائمی، علی -اسلام و تربیت دختران -الزهراء (علیه السلام) انتشارات امیری-دهم -۱۳۸۳
- ۶۱- قرشی سیدعلی اکبر، قاموس قرآن، چاپ یازدهم
- تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱ ش
- ۶۲- قمی عباس ، نفس المهموم، بیروت، دارالمحجّة البيضاء، ۱۴۱۲ ق / ۱۹۹۲ م،
- ۶۳- ——— ، منتهی الآمال، نشر: مکتبه اسلامیة، ۱۴۱۰ ه ق
- ۶۴- ——— ، سفینه البحار، ج ۲، چاپ سوم-بی جا-دارالأسوه مطابعه والنشر، ۱۴۲۲ ق
- ۶۵- کرجی، علی، اصطلاحات فلسفی و تفاوت آنها با یکدیگر، قم: حوزه علمیه قم، دفتر تبلیغات اسلامی، مرکز انتشارات، ۱۳۷۵
- ۶۶- کلینی احمد بن یعقوب ، اصول کافی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۷، ج ۵،
- ۶۷- کلینی رازی، محمد بن یعقوب، فروع کافی، ج. ۳، قم، قدس ۱۳۸۸ ش
- ۶۸- کلینی، محمد بن یعقوب، روضه کافی، قم، دار الکتب الاسلامیه، ۱۳۴۸،
- ۶۹- المتقی علی بن حسام الدین ، کنز العمال فی سنن الاقوال و الافعال، انتشارات مؤسسه الرساله،
- ۷۰- مجلسی، محمد باقر، ۱۱۱۱ ق بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار ناشر: اسلامیة: تهران، مختلف، مکرر
- ۷۱- ——— مرآت العقول = شرح کافی زبان، عربی کاتب، محمد بن علی بن محمد شفیع اصفهانی متخلص به صبوح کاتب، ۱۱۸۲ هجری

۷۲- محمدی ری، شهری محمد، منتخب میزان الحکمه، ترجمه: محمد رضا شیخی، انتشارات دارالحديث، باب (۴)،

۷۳- _____، میزان الحکمه ج ۵، ج ۱۳ قم سازمان چاپ و نشر دارالحديث.

۷۴- مطهری، مرتضی - اخلاق جنسی (بررسی نقش عاطفه در تعلیم و تربیت قرآنی).

۷۵- _____ - فلسفه اخلاق انتشارات صدرا/ چاپ اول / مجموعه آثار، صدرا، تهران،

۷۶- _____ - مسئله حجاب: تهران ناشر: انتشارات صدرا با کسب اجازه از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید چاپ مکرر: ۱۳۷۹

۷۷- _____ - مجموعه آثار جلد ۱۹، تهران: انتشارات صدرا.

۷۸- مظلومی رجبعلی، جوان و دین، تهران، آفاق، چاپ ۱، ۱۳۶۱ ش

۷۹- معین، محمد، فرهنگ معین، (یک جلدی)،

۸۰- مکارم شیرازی ناصر- اخلاق در قرآن - اصول مسائل اخلاقی (جلد ۳ نوبت چاپ سوم، چاپخانه سلیمانزاده

۸۱- مکارم شیرازی و دیگران- تفسیر نمونه- دارالکتب اسلامی- تهران- ۱۳۷۳ ش

۸۲- صدوق -من لا یحضره الفقیه- ترجمه غفاری: (باب نوادر) نشر صدوق: تهران: ۱۳۶۷ ش: اول

۸۳- منتسکیو، روح القوانین، ترجمه علی اکبر مهتدی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۲

۸۴- موسوی خمینی روح الله، صحیفه نور، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۶، ج ۵

۸۵- مصطفوی، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن الکریم، ج ۹، مرکز الکتاب للترجمة و

لنشر، تهران، چاپ اول، ۱۴۰۲ ق

۸۶- نبی حسینی محمدصادق، ادیان و مذاهب جهان،

۸۷- نجفی ضیاء الدین شخصیت جوان از نظر اسلام تهران، فراهانی، چاپ ۱، ۱۳۵۱ ش

۸۸- نصری، عبدالله، سیمای انسان کامل از دیدگاه مکاتب، چ ۴، تهران: انتشارات دانشگاه علامه

طباطبایی، ۱۳۷۶

۸۹- واژه یاب | لغت نامه دهخدا، معین، دیکشنری www.vajehyab.com/Translate

page

۹۰- الیازجی ناصیف مجمع البحرین، الناشر: دار صادر

مقالات و مجلات

۹۱- زینب جلالی، جزوه حجاب از دیدگاه روان‌شناسی، قم، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (رحمه‌الله)، ۱۳۸۲

۹۲- آ.ر.اس. پیترز/ مترجم: غلامرضا متقی فر؛ مقاله مفهوم شناسی تربیت عاطفی، فصلنامه معرفت، شماره ۴۶

۹۳- بررسی نقش "عاطفه" در تعلیم و تربیت قرآنی، صادق صنوبری، متن کامل مقالات برگزیده سومین همایش بسوی راهبردهای قرآنی در تربیت. قابل دسترسی در سایت
<http://www.sabereh.ir/hamayesh1/maghalat3/hamayesh3-maghaleh3-senobari.htm>

۹۴- برهانی سلمانعلی، ۱۳۸۹، مقاله "عوامل پرورش عواطف در تربیت اسلامی، قابل دسترس در سایت <http://ofoghnavin.com> :

۹۵- جوادی آملی، همسانی زن و مرد در بهره‌مندی از ارزشهای اسلامی، منبع: ماهنامه پاسدار اسلام، شماره ۳۰۸

۹۶- روح الله عباسی مقاله «رابطه حجاب و هوش هیجانی در دختران دانشجو» عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در دانشگاه تهران سه شنبه ۳۰ آذر ۱۳۹۱ ساعت ۱۶:۰۷ مرجع: خبرگزاری مهر
۹۷- پست الکترونیک، آموزش مجازی، وبلاگ مدارس